503. **Muizekeutels willen rogge of peper zijn.**
1472. **Vlieg wil ook vogel zijn.**
1473. **Het zadel past de ezel niet.**
Men moet zich niet boven zijn stand verheffen.
1474. **Hoge bergen zijn dor en mager.**
Hoogmoedige mensen hebben meestal weinig verstand.
125. **Bont om de arm, ijl in de darm.**
Uit louter hoogmoed geven velen geld uit voor opschik, ten koste van de maag.
1475. **Hoge bomen geven meer schaduw dan vruchten.**
Hoogmoedige personen maken wel veel drukte, doch voeren meestal weinig uit.
1476. **Ieder doekje wil in de was komen.**
Ieder wil belangrijk schijnen, ieder wil een rol te vervullen hebben.
1477. **Hoog van gemoed, leeg van goed.**
De armste of domste mensen zijn dikwijls het hoogmoedigst.
1478. **De grootheid is een lastig pak, en klein te wezen is gemak.**
Verlang niet naar grootheid en macht, want dat brengt allerlei zorgen mede; men staat bloot aan nijd, laster, enz.
202. **Hoe hoger hart, hoe lager ziel.**
De hoogmoedige bezit doorgaans een slecht karakter.
3. **Die boven zijn hoofd kapt, die vallen de spaanders in de ogen.**
Die zich boven zijn stand verheffen wil, zal hiervan meestal onaangenaamheden (nadelige gevolgen) ondervinden.
1479. **Hoogmoed en vrede is water en vuur.**
Een hoogmoedig mens kan moeilijk met anderen in vrede leven.
1480. **Hoogmoed komt vóór de val.**
Op trots volgt dikwijls vernedering, want wie zich verheft, zal vernederd worden. Wees dus altijd nederig.
1481. **De hoogte doet duizelen.**
Wie in de maatschappij hoog geklommen is, wordt vaak overmoedig.
1482. **Hovaardij zonder goed, is een lichaam zonder voet.**
Hoogmoed is altijd verkeerd, maar nog meer wanneer er geen enkele reden voor is.
1483. **Hoveerdigheid is zottigheid, maar vuiligheid is geen heiligheid.**
Men moet geen overdreven waarde hechten aan mooie kleren en opschik, maar daarom moet men toch niet vuil of slordig zijn.
1484. **Kale jonkers, grote pronkers.**
Die het minst bezitten zijn meestal het hoogmoedigst.
Ook :
1485. **Hoe kaler, hoe royaler.**
1486. **Hoge klimmers, licht gewond; diepe zwemmers, licht te grond.**
Wie zich verheft, zal vernederd worden; ook : onderneem niets boven uw krachten, het zou u licht tot nadeel strekken.
1487. **De koe is vergeten, dat zij een kalf geweest is.**
Als niet komt tot iet, dan kent iet zichzelf niet; opkomelingen zijn meestal overmoedig.
Ook :
1488. **Als men een bedelaar te paard helpt, wordt hij een trotse jonker.**
1489. **De man in laarzen kent de man in schoenen niet.**

1490. **Als niet komt tot iet, is 't allemans verdriet.**
1491. **Als niet komt tot iet, kent iet zich zelve niet.**
1492. **Hoog land, lichte turf.**
Een waarlijk hoogstand mens is nederig.
1493. **Stinkende lieden hebben gaarne riekende kruiden.**
De onbeduidendste personen zijn meestal het verwaandst.
Ook :
1494. **De vuilste varkens willen in 't schoonste stro slapen.**
1495. **Hoe hoger gerezen, hoe dieper gevallen.**
Die hoog klimt, zal laag vallen.
Ook :
1496. **Hoog vliegen, diep vallen.**
1497. **Grote roem, kleine daad.**
De grootste pochers voeren het minst uit.
1498. **Het slechtste rad maakt het meeste geraas.**
De geringste en domste mensen zijn meestal het verwaandst.
1499. **Wie zijn snaren te hoog spant, doet ze springen.**
Wie te hoog wil vliegen, valt diep.
1500. **Groot in de wapens, klein in de beurs.**
Grote pronkers, kale jonkers.

AFGUNST, NIJD.

972. **Het is de ene bedelaar leed, dat de andere voor de deur staat.**
Personen die hetzelfde beroep uitoefenen, hetzelfde doel nastreven, benijden elkander vaak.
Ook :
995. **Het is de ene hond leed dat de andere in de keuken loopt.**
1055. **Twee honden aan dezelfde haard bijten elkander.**
1501. **Twee mussen aan één korenaar verdragen elkander niet.**
940. **De bliksem en de nijd gaan de kleine huisjes voorbij en slaan op de grote torens.**
Hooggeplaatste personen staan meer dan anderen bloot aan afgunst, laster en haat.
396. **Ongegunde brokken worden 't meest gegeten.**
De afgunst is groot.
Ook :
1502. **Benijd brood wordt meest gegeten.**
1503. **De ene hond bijt de andere in het oor.**
569. **Geen ambt zonder nijd.**
Afgunst is algemeen. Welke plaats men ook bekleedt, steeds zal men door sommige personen benijd worden.
1504. **Gunst baart nijd.**
Wanneer men door het lot begunstigd wordt, wordt men door velen benijd.
Ook :
1505. **Die wel gedijt, die wordt benijd.**
1506. **De haas lijdt vervolging om zijn lekkere bouten.**
Wie rijk is, wordt door velen benijd en daarom belasterd.
1507. **De nijd kruipt in geen lege schuur.**
Alleen in tijd van voorspoed wordt men benijd.
1508. **Onbekend, onbenijd.**
Wie geen ambten bekleedt, wie niet in 't openbaar optreedt en dus onbekend leeft, wordt ook niet benijd en belasterd.

Spreekwoorden

DE MENS

J. CAUBERGHE

J. CAUBERGHE

NEDERLANDSE TAALSCHAT

BREPOLS

nederlandse taalschat

SPREEKWOORDEN
SPREEKWIJZEN
SYNONIEMEN
CITATEN

BREPOLS